

El llenguatge

Ah, que no ho saps!

3/I/1978

Contràriament al castellà, que admet la coincidència d'una preposició i la conjunció que, el català la rebutja i la normativa exigeix, quan té lloc, la caiguda de la preposició. Cal vonvenir, d'una banda, que aquest rebuig del català origina algun cop construccions una mica forçades, que hom recomana d'evitar —sovint, substituint la conjunció pel grup el fet que—, i de l'altra que, en castellà, emparant-se en l'admissió d'aquesta coincidència hom en comet usualment autèntics abusos.

D'acord amb el que hem dit, la preposició a que introdueix el complement de les oracions L'animen a fer-ho i S'ho juga tot a una sola carta, ha d'ésser omesa si aquests complements, en lloc d'ésser representats per un infinitiu o un grup nominal, ho són per una oració subordinada introduïda per la conjunció que: L'animen que ho faci i Es va jugar mil pessetes que no vindria. Entre els qui escriuen el català sense el perfecte coneixement, o qui sap si amb menyspreu, de les seves normes, aquest fet és deixat sovint de tenir en compte, cosa que origina les construccions L'animen «a» que ho faci i Es va jugar mil pessetes «a» que no vindria, considerades incorrectes.

En canvi, entre els qui coneixen bé aquesta norma —que la preposició a no pot precedir la conjunció que— i no vacillen a seguir-la, n'hi ha que a cops resten perplexos davant certes construccions en què aquesta preposició no sembla pas que es pugui ometre: I és que, en realitat, no es tracta de la preposició a sinó de la interjecció ah! Ah, que no ho saps! Ah, que no dirà res!, equivalents a Què t'hi jugues que no ho saps? I Què t'hi jugues, que no dirà res?, en què, efectivament, hom hauria pogut introduir la preposició a precedint la copulativa que. La pronunciació del mot introductor d'una oració com Ah, que no ho saps!, amb el mateix so que la a té en mots com ca, va o mà, indica clarament que és una interjecció i no una preposició, la qual es pronuncia com una vocal neutra.

Però és, sobretot, en un estil narratiu avui molt en voga, intermedi entre el directe i l'indirecte —és a dir, amb els diàlegs formant frases independents com en l'estil directe però inserides en el discurs del narrador en què aquesta confusió es especialment propícia. Per exemple: Els del poble, quan no van saber, van dir això està molt mal fet però an, que no li passara res, a l'alcaldet, en què a causa d'aquest estil peculiar hom podria prendre fàcilment l'exclamació ah per una preposició.

Albert Jané